

ТВОРЧИЙ ПОРТРЕТ СПІВАЧКИ ЄВГЕНІ МІРОШНИЧЕНКО ЯК ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДУ СУЧАСНОГО ШКОЛЯРА

Постановка проблеми. Україна завжди славилася співаками, а Національна опера – сузір'ям першокласних вокалістів. Тут понад чотири десятиліття яскраво сяяв унікальний талант визнаної примадонни театру, народної артистки України та СРСР, лауреата Національної премії імені Тараса Шевченка й Державної премії СРСР, Героя України Євгенії Мірошниченко. Вона була окрасою і символом української опери другої половини ХХ століття, з її мистецтвом пов'язана світова слава національної вокальної школи [1].

Красивий самобутній голос – лірико-коломатурне сопрано Євгенії Мірошниченко ніколи не сплутаєш із жодним іншим. Віртуозне володіння вокальною технікою, могутнє форте, прозоре піанісімо, тонке філірування звука, яскравий акторський талант – усе це завжди було підпорядковано створенню незабутніх вокально-сценічних образів.

Євгенія Мірошниченко поєднала кращі традиції українського оперного та європейського виконавства, стала блискучим інтерпретатором найскладніших партій коломатурного сопрано зі світового репертуару, майстром вокального й акторського перевтілення. Із емоційною наснагою і романтичним піднесенням вона розкривала психологічну глибину характерів своїх героїнь, складну еволюцію їхніх почуттів і пристрастей. Синтез віртуозної вокальної техніки і таланту драматичної артистки, імпровізаційної майстерності, обумовив злет до художніх вершин сучасного вокального мистецтва. На сьогодні співачка залишається неперевершеною виконавицею на київській сцені, а можливо й у світі, таких вокальних партій, як Віолетта («Травіата» Джузеппе Верді) і Лючія («Лючія ді Ламмермур» Гаetano Доніцетті)».

Мета статті - дослідити та апробувати на педагогічній практиці можливість використання творчості виконавиці в музично-естетичній діяльності у роботі із школярами старшої школи.

Виклад основного матеріалу. Майбутня співачка народилася 12 червня 1931 року в селі Першому Радянському Харківської області у сільській родині Семена та Сусанни Мірошниченків. Сім'я із великими труднощами пережила воєнне лихоліття. Батько загинув на фронті й мати лишилася одна з трьома дітьми – Люсею, Женею і Зоєю. Після визволення Харкова у 1943 році старших Люсю і Женю зарахували до Спеціалізованого жіночого ремісничого училища радіосправи, де Женя навчалася на слюсаря-складальника (Люся невдовзі повернулася додому). Там дівчинка брала участь у художній самодіяльності – спочатку танцювала, потім співала в хорі, яким керував хормейстер і композитор Зіновій Заграничний, котрий першим розгледів талант юної вихованки.

Після закінчення училища Євгенія працювала слюсарем-складальником першого розряду на Харківському електромеханічному заводі, але її часто запрошували на виступи до Києва. Лише в 1951 році вона вступила до Київської консерваторії у клас досвідченого педагога Марії Донець - Тессейр. Людина високої культури, енциклопедичних знань, професор вільно володіла французькою, італійською, німецькою, польською мовами й готувала високопрофесійні кадри співаків для оперних театрів і камерного виконавства.

Коли завершилося навчання в консерваторії, майбутня співачка була зарахована до Київського Державного театру імені Тараса Шевченка. Дебютувала Мірошниченко у ролі Віолетти в опері «Травіата» Джузеппе Верді. У театрі поряд із молодією виконавицею працювали Борис Гмиря, Михайло Гришко, Микола Ворвулев, Юрій Гуляєв, Єлизавета Чавдар, Лариса Руденко. Завдяки роботі видатних режисерів і диригентів талант Євгенії набув нових граней. У 1960-х роках Мірошниченко вже була надзвичайно популярною. Жоден великий концерт не обходився без її солов'їного співу. Після шаленого успіху на Батьківщині, Євгенія відправилася на стажування до Італії у знаменитий на весь світ оперний театр «Ла Скала». Її наставницею стала відома співачка і педагог Ельвіра дель Ідальго. І саме у Мілані ледь не трапився грандіозний скандал – Євгенія по вуха закохалася у італійського футболіста.

Після успіху на сцені одного з найбільших театрів країни Мірошниченко почала підкорювати кращі театри світу. Вона періодично виступала з гастролями в найбільших

культурних столицях Європи. Так само вона співала в Азії, Канаді, США і Японії. Скрізь співачку зустрічали тепло і доброзичливо.

Євгенія Мірошніченко мала голос самобутнього тембру, унікального діапазону (чотири октави). Створила власний виконавський стиль, що поєднав традиції українського і західного виконавства. Мистецтво співачки вирізнялося феноменальною віртуозністю, акторським талантом, блискучою Інтерпретацією найскладніших партій [2].

Історія світового оперного виконавства майже не знає випадків, коли улюблена вокальна партія прикрашає репертуар артистки чотири десятиліття. Похвалитися цим, окрім Євгенії Мірошніченко, певно, могла б лише легендарна італійська співачка Аделіна Патті, фантастичний вокальний стаж якої становив понад півстоліття.

У zenіті слави, а це – 1980 рік, Євгенія Семенівна Мірошніченко стала викладачем у своїй alma mater; 1990 – професором кафедри сольного співу. Для колег і студентів вона було еталоном стилю, взірцем принциповості і доброзичливості. У її класі завжди навчалося близько тридцяти студентів, і це були не далеко всі бажаючі. Її ім'я могло б стати візитною карткою цілої когорти молодих співаків, яким пощастило отримати в неї вокальну школу [1, с.125].

Серед її учнів – переможці престижних міжнародних конкурсів: солісти Національної опери, народні артисти України, лауреати Національної премії імені Тараса Шевченка – Михайло Дідик і Ольга Нагорна, заслужені артисти України Ольга Микитенко, Катерина Стращенко, Сусанна Чахоян, Сергій Пашук, Сергій Ковнір, а також Оксана Терещенко, Тетяна Ганіна, Валентина Степова та Наталія Шелепницька та багато інших. А скільки лауреатів всеукраїнських і міжнародних конкурсів вокалістів успішно працюють у театрах Польщі – Валентина Пасічник і Світлана Калиниченко, Німеччини – Олена Белкіна, Японії – Оксана Верба, Франції – Олена Савченко та Руслана Кулиняк, США – Михайло Дідик і Світлана Мерліченко...

Євгенія Мірошніченко стала чудовим педагогом. Для викладацької роботи замало власного виконавського досвіду й технічної майстерності – потрібні особливі здібності та справжнє покликання. Ці риси були притаманні Євгенії Семенівні, яка створила власну вокальну школу, що органічно поєднала традиції українського й італійського виконавства [2, с. 45-62].

Майже тридцять років життя віддала Євгенія Семенівна педагогічній діяльності в Національній музичній академії України імені Петра Чайковського. Вона терпляче, з любов'ю виховувала учнів, прищеплювала їм високі моральні ідеали і не просто навчала професії співака, – вона запалювала іскри натхнення у душах молодих виконавців, прищеплювала їм прагнення ніколи не зупинятися, а завжди йти вперед до мистецьких вершин.

Важливим аспектом формування світогляду сучасного школяра засобами мистецтва є формування художньо-естетичного смаку. Уміння сприймати і зрозуміти мистецький твір, його зміст і форму, засоби виразності яким користується виконавець для формування образів. За моїми спостереженнями можна зробити висновок що творчість Євгенії Мірошніченко позитивно впливає на художньо-естетичний смак сучасних школярів старшої школи.

Висновки. Підсумовуючи вищезазначене можемо стверджувати наступне: провівши всі необхідні наукові вивчення, ми дослідили життя та творчість особистості відомої світової співачки – Євгенії Мірошніченко.

Майстерність перевтілення в образи оперних героїнь свідчила про подолання співачкою умовності оперного жанру. За її участі відбулися прем'єри багатьох знакових для української культури оперних постановок. У прочитанні вокальних партій Євгенія Семенівна знаходила щось своє, вражаючи публіку і технічною досконалістю, і акторською майстерністю, для неї не було ролей, до яких вона б ставилася легковажно. Професійна діяльність співачки не обмежувалася лише оперою – вона брала участь у безлічі концертів як для широкого загалу, так і для можновладців та їх почесних закордонних гостей. У цих виступах широко пропагувалася українська музика (обробки народних пісень, солоспіви українських композиторів) [2].

Постать Євгенії Мірошніченко стала символом України не тільки в оперному мистецтві другої половини ХХ століття, але й у суспільному житті. Але ті, хто знали «українського соловейка» особисто, впевнені, що її творча індивідуальність далека від загального стереотипу оперної примадонни (до того ж, колоратурного сопрано) із притаманними їй штучністю,

самозакоханістю, завищеною самооцінкою та вузьким колом інтересів. Євгенія Семенівна була природною у будь-яких проявах, людиною чесною, освіченою, і певною мірою жертвовною, яка дбала не лише про власний комфорт, але й про гідний внесок у загальнолюдську мистецьку скарбницю.

ЛІТЕРАТУРА

1. Шульгіна В.Д. Українська музична педагогіка. / В. Д. Шульгіна. [Підручник]. – К.: ДАКККіМ, 2005. – 271 с.
2. Гнидь Б. П. Виконавські школи України. / Б.П. Гнидь — К.: НМАУ, 2002. 96с.

Савчук Роман

Науковий керівник – доц. Ороновська Лариса

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МУЗИЧНИХ КОМПОЗИЦІЙ ГУРТУ «THE HARDKISS» У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНІЙ РОБОТІ З ШКОЛЯРАМИ

Постановка проблеми. Сучасне мистецтво є невід’ємним елементом культурного надбання нації. Воно увібрало у себе національні традиції та світові тенденції та видозмінені напрямки музичного мистецтва та стилістики виконання. Формування особистості у XXI столітті, зокрема в процесі навчання в сучасному освітньому навчальному закладі не можна уявити без використання найкращих мистецьких зразків, зокрема музично-культурної пісенної творчості.

Серед найкращих та професійних новаторських гуртів України, що відомі не лише у нашій державі, а й за її межами, на наш погляд, є гурт «The Hardkiss». Музика, стилістика виконання, музичні композиції гурту поєднали у собі інноваційні технології пісенної творчості з орієнтацією на злободенні соціальні проблеми в суспільстві. Глибинний зміст пісень та неповторне музичне оформлення є цікавим для сучасної молоді змушуючи її переосмислити здавалося б буденні речі. Проблема пошуку шляхів вкраплення сучасної музичної творчості у навчально-виховний процес визначає актуальність теми наукового дослідження.

Питання використання осучаснених форм музичного навчання у виховному процесі школи досліджувалися в працях: А. Болгарського, С. Горбенка, А. Душного, Л. Масол, О. Олексюк, Г. Падалки, В. Петрушина, Е. Печерської, В. Рагозіної, О. Ростовського, О. Рудницької, О. Щолокової та ін.

Мета статті – дослідити та представити використання музичних композицій гурту у роботі із сучасними школярами. Виклад основного матеріалу. «The Hardkiss» - це український музичний хард - рок, попо - рок гурт, що був заснований у 2011 році. Усі пісні для гурту пише солістка Юлія Саніна, а її чоловік Валерій Бебко є креативним продюсером «The Hardkiss». Гурт завжди виділявся своєю оригінальною подачею в піснях, сам образ солістки на сцені кожного разу при цьому змінювався і змінюється. Гурт легко переключається з тематики космосу (яскравий приклад з кліпу «Мелодія»), на готику (кліп на пісню «Жива»). Всі образи солістки дуже личать і за її словами вона відчуває себе в них дуже комфортно [1]. Коли створювався гурт, його основна мета була – творити мистецтво, а не шоу-бізнес. За словами фронт - вумен гурту: «Ми хотіли бачити арт усяди: в музиці, стилі, кліпах. Щоби музика, яку ми творимо, була схожою на сучасне мистецтво. Вал досліджував сучасне мистецтво, коли навчався у Лондоні, і мав уявлення, що це таке. Я ж за освітою - фольклорист. Ми дуже хотіли робити інсталяції, усе в комплексі. Ми не мали чіткого уявлення, як хотіли б звучати, але багато над цим працювали. За п’ять років наша музика часто змінювалася. Ми шукали себе і зрештою знайшли...» [2].

Музична формація - «The Hardkiss» ніколи не забував включати в свої композиції й українські етнічні мотиви (кліп «Make-up») таким чином підкреслюючи свою українську самоідентифікацію, але вони це роблять у свій спосіб, щоб запобігти так званого примітивізму та шароварщини, а ще це сприяє популяризації української мови серед молоді нашої країни руйнуючи всі стереотипи щодо української, як «сільської та примітивної».